

รางวัลที่ 1 มี 1 รางวัล ๆ ละ 2,000,000 บาท	738365			
เลขข้างขึ้นรางวัลที่ 1 มี 2 รางวัล ๆ ละ 50,000 บาท	738364 - 738366			
รางวัลที่ 1 พิเศษ	สลากกินแบ่งรัฐบาล รางวัลละ 30,000,000 บาท ชุดที่ 11			
	สลากพิเศษ รางวัลละ 16,000,000 บาท ชุดที่ 65			
รางวัลที่ 2 มี 5 รางวัล ๆ ละ 100,000 บาท				
142338	235609	304000	506199	856615
รางวัลที่ 3 มี 10 รางวัล ๆ ละ 40,000 บาท				
052073	457673	622542	894721	978571
133290	513400	845022	969453	980475
รางวัลที่ 4 มี 50 รางวัล ๆ ละ 20,000 บาท				
004737	266306	461864	568888	769225
011229	277230	484730	572439	772374
042805	354807	507535	585919	791563
068499	370950	517467	620544	822045
117232	375410	518786	680691	832806
137240	383655	529570	687991	866949
193765	393051	530660	705730	913309

ห่วยบนดินจะอยู่หรือไป ทางสองแพร่งที่รัฐบาลต้องตัดสินใจ

เมื่อรูปแบบการเสี่ยงโชคผ่านตัวเลขเพียง 2-3 ตัวหรือที่บรรดานักเลงหวยเรียกกันติดปากว่า “บน-ล่าง-ตรง-ไต่ด” ซึ่งเคยเร่ร่อนหลบ อยู่ตามซอกหลืบถูกยกระดับขึ้นเป็นธุรกิจบนดิน แผงขายกระดาษวัดดวงแผ่นเล็กก็ปรากฏอย่างเปิดเผยทั่วทุกมุมในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นตลาดสด ป้ายรถเมล์ ปีม น้ำมัน หรือร้านขายของชำหน้าปากซอย ล้วนมีสลากเลขท้าย 2 ตัว และ 3 ตัวไว้ตอบสนองความต้องการลุ้นรวยของผู้บริโภค จนต้องยอมรับความจริงที่ว่า “ห่วยคือการพนันที่คนไทยคุ้นเคย ที่สุด ณ เวลานี้”

เพราะหอมกลิ่นเงินแสนล้านของหวยใต้ดิน หวยจึงเดินทางขึ้นบนดิน

ก่อนที่หวยบนดินจะเกิดขึ้นในสังคมไทย ดร.สังคิต พิริยะรังสรรค์ และคณะ เคยเสนอรายงานการวิจัยเรื่อง “เศรษฐกิจการพนัน: ทางเลือกเชิงนโยบาย” ซึ่งข้อมูลในปี 2544 ระบุว่า ตลาดของหวยใต้ดินนั้นมีขนาดใหญ่กว่าตลาดของสลากกินแบ่งรัฐบาลราว 15.7 เท่า ขณะที่สลากกินแบ่งและสลากการกุศลของรัฐบาลมียอดขายรวม 34,560 ล้านบาท ต่อปี ยอดขายของหวยใต้ดินกลับทะยานไปอยู่ที่ 542,000 ล้านบาท ต่อปี¹ สร้างกำไรให้เจ้ามือหวยเถื่อนรวม 162,600 ล้านบาท โดยมีผู้นิยมเล่นหวยใต้ดินสูงถึง 23.7 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 51 ของประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป²

เม็ดเงินระดับแสนล้านบาทที่รั่วไหลออกนอกระบบช่างหอมยั่วใจ นายกรัฐมนตรีอย่าง พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จึงตัดสินใจตั้งหวยขึ้นมาไว้บนดิน ผ่านมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 ซึ่งเห็นชอบในหลักการให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเริ่มขายสลากเลขท้าย 2 ตัว และ 3 ตัว ได้ตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2546³ โดยชูประเด็นด้านบวกว่า หวยบนดินจะช่วยปราบปรามเจ้ามือหวยใต้ดินให้หมดไปจากประเทศไทย พร้อมทั้งให้ค่านับสัญญาจะจัดสรรรายได้คืนสู่สังคม เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนคนยากจน ในด้านการศึกษา การแพทย์ การกีฬา และสาธารณประโยชน์อื่นๆ ดังเช่นเนื้อเพลงที่ครูและนักเรียนร้องโต้ตอบกันในโฆษณาซึ่งเคยแพร่ภาพเทียบทางสื่อโทรทัศน์

ยอดขายหวยบนดินตลอดปี 2547 ที่มีมูลค่าถึง 33,168 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นเป็น 40,469 ล้านบาท ในปี 2548⁴ คือดัชนีชี้วัดว่าสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลประสบความสำเร็จอย่างสูงในการผลักดันให้หวยบนดินไต่ระดับขึ้นเป็นรูปแบบการเสี่ยงโชคยอดนิยมของคนไทย ทั้งนี้การจำหน่ายสลากเลขท้าย 2 ตัว และ 3 ตัว ตั้งแต่งวดแรกเมื่อ 1 สิงหาคม 2546 เรื่อยมาจนถึง 16 พฤศจิกายน 2549 ทำให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีรายได้อยู่ในกองทุนรางวัลหลังหักค่าใช้จ่ายแล้วประมาณ 25,000 ล้านบาท⁵

หลังจากหวยขึ้นมายุบบนดินได้ประมาณ 8 เดือน สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลก็พบว่า รางวัลที่ตั้งไว้ยังไม่สามารถดูดเงินออกจากกระเป๋านักเสี่ยงโชคได้มากพอ จึงเห็นรางวัลแจ็คพ็อตขั้นต่ำ 20 ล้าน ออกมาล่อใจประชาชนตั้งแต่วงวันที่ 16 เมษายน 2547 และเมื่อนับจนถึงเดือนตุลาคมที่ผ่านมา มีผู้โชคดีได้รับรางวัลแจ็คพ็อตไปแล้วกว่า 30 คน⁶ ทำให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลต้องจ่ายเงินรางวัลรวมกว่า 1 พันล้านบาท⁷

เมื่อเส้นทางของหวยบนดินเริ่มสะดุด

ครั้นย่างเข้าสู่ต้นเดือนตุลาคม 2549 ความฝันที่จะได้นอนกอดเงินล้านจากการวัดดวงของคนไทยคลั่งหวยก็เริ่มริบหรี่เมื่อนายจรัญ ภักดีธนากุล ปลัดกระทรวงยุติธรรม เสนอให้ยกเลิกรางวัลแจ็คพ็อต โดยให้เหตุผลว่าเป็นการมอมเมาประชาชน ผิดกฎหมาย และไม่เป็นธรรม⁸

มีหน้าซ้ำเมื่อ ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เทวกุล รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ส่งเรื่องการจำหน่ายสลากเลขท้าย 2 ตัว และ 3 ตัว ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความ วงการ

หวยบนดินก็ต้องสั่นสะเทือนครั้งใหญ่ เพราะคำตอบที่ได้รับคือการขายหวยบนดินของรัฐขาดต่อ พ.ร.บ. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. 2517 พร้อมกันนี้คณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอความเห็นที่กระทรวงการคลังสมควรยกเลิกมติ ครม. 8 กรกฎาคม 2546 และหากต้องการดำเนินโครงการหวยบนดินต่อก็จะต้องแก้ไข พ.ร.บ. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. 2517 ให้ถูกต้องเสียก่อน⁹

ด้วยกังวลว่าการยกเลิกสลากเลขท้าย 2 ตัว และ 3 ตัว จะทำให้หวยใต้ดินกลับมาเฟื่องฟู ท่าทีช่วงแรกของ ม.ร.ว. ปรีดิยาธรจึงไปในทิศทางที่จะสานต่อโครงการหวยบนดิน โดยสั่งหยุดจำหน่ายหวยบนดินงวดประจำวันที่ 1 และ วันที่ 16 ธันวาคม 2549 เพื่อเร่งแก้ไขให้ถูกต้องตามกฎหมาย ก่อนจะส่งร่าง พ.ร.บ. ฉบับดังกล่าวให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) พิจารณาในวันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 และเชื่อว่า สนช. จะดำเนินการอย่างรวดเร็วจนสามารถกลับมาขายสลากเลขท้าย 2 ตัว และ 3 ตัว อีกครั้งได้ในวงวันที่ 30 ธันวาคม 2549¹⁰

แต่กระแสคัดค้านจาก สนช. และฝ่ายนอกสภาที่ไม่เห็นด้วยแรงกว่าที่คาดไว้ ประกอบกับได้รับทราบข้อมูลเพิ่มเติมจากเครือข่ายเด็ก เยาวชน และครอบครัว ที่ชี้ว่า ก่อนที่จะมีหวยบนดิน เด็กและเยาวชนที่เล่นหวยมีเพียงร้อยละ 5 แต่เมื่อมีหวยบนดินแล้วกลับเพิ่มขึ้นเป็น 4 เท่า ทำให้ ม.ร.ว.ปรีดิยาธร ตัดสินใจขอถอนร่างแก้ไข พ.ร.บ. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลออกจากการพิจารณาของที่ประชุม สนช. เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2549 บนเหตุผลว่าเพื่อจะทบทวนข้อกฎหมายให้รอบคอบและรัดกุมอีกครั้ง ส่งผลให้ทางจดจำหน่ายสลากเลขท้าย 2 ตัว และ 3 ตัว ต้องยืดวันยาวออกไปโดยปริยาย¹¹

หวยบนดินช่วยกำจัดหวยใต้ดินได้จริงหรือ?

ก่อนที่สลากเลขท้าย 2 ตัว 3 ตัว จะออกวางขาย สวนดุสิตโพล ได้สำรวจทัศนคติของคนไทย จำนวน 5,394 คน เรื่องหวยใต้ดินและหวยบนดิน ระหว่างวันที่ 15 มิถุนายน - 15 กรกฎาคม 2546 โดยพบว่า เพียงร้อยละ 7 เท่านั้น ที่คิดว่าหวยใต้ดินจะหมดไปเมื่อมีการขายหวยบนดิน แต่มากถึงร้อยละ 72 เชื่อว่าหวยใต้ดินจะยังคงอยู่ และร้อยละ 68 ของกลุ่มตัวอย่างที่เล่นหวยใต้ดินอยู่แล้วให้ข้อมูลว่า แม้จะมีหวยบนดินก็คงจะไม่เลิกเล่นหวยใต้ดิน¹²

หลังจากนั้นเกือบ 3 ปี มีรายงานวิจัยเรื่อง “หวยใต้ดิน-หวยบนดิน: พฤติกรรมการบริโภคของคนไทย” ของคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย สะท้อนถึงพฤติกรรมการซื้อหวยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่งวดแรกจนถึงงวดวันที่ 16 พฤษภาคม 2549 คือ ร้อยละ 44 ของกลุ่มตัวอย่าง ซื้อหวยใต้ดินลดลง เพราะหาซื้อได้ยาก กลัวผิดกฎหมาย กลัวเจ้ามือเบี้ยว อีกทั้งรางวัลแจ็คพ็อตของหวยบนดินนั้นมูลค่าสูง ล่อใจมากกว่าหวยใต้ดิน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 27 ยังคงซื้อหวยใต้ดินอยู่เช่นเดิม ซึ่งลูกค้าที่อุดหนุนหวยใต้ดินส่วนใหญ่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป รายได้ประมาณ 5,001-10,000 บาท และมีการศึกษาแค่ระดับประถมศึกษาหรือต่ำกว่า ส่วนยอดขายหวยใต้ดินได้ลดลงจากปี 2544 ที่ 542,000 ล้านบาท เหลือประมาณกว่า 400,000 ล้านบาท นั้นหมายถึง ผู้เล่นหวยใต้ดินส่วนหนึ่งเลือกมาซื้อหวยบนดินและสลากกินแบ่งรัฐบาลมากขึ้น¹³

เท่านี้ก็น่าจะเพียงพอแล้วสำหรับการยืนยันว่า หอยบนดินไม่ได้ช่วยให้หอยไต่ดินหมดไปจากประเทศไทยอย่างที่หลายคนรวมทั้ง พ.ต.ท.ทักษิณ คาดการณ์ไว้ หอยบนดินเพียงแต่ทำให้ตลาดหอยไต่ดินหดตัวลงประมาณหนึ่งในห้า ขณะที่ก็ขยายปริมาณผู้ซื้อ จากเดิมจำนวนผู้เล่นหอยอยู่ที่ประมาณ 24 ล้านคน ในปี 2544 เป็น 30 ล้านคน ในปี 2549

นอกจากนี้ การคงอยู่ของหอยบนดินยังสะท้อนไปถึงประสิทธิภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปราบปรามเจ้ามือหอยไต่ดินและสอดคล้องกับผลการสำรวจของเอแบคโพลล์ ระหว่างวันที่ 21-30 พฤศจิกายน 2549 เรื่อง “ตำรวจกับเจ้ามือหอยในสายตาประชาชน: กรณีศึกษาประชาชนในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด” ที่รายงานไว้ว่า ประชาชนส่วนใหญ่หรือร้อยละ 74 ไม่พอใจการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันแก้ไขปัญหาเจ้ามือหอยไต่ดิน และเมื่อสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลต้องหยุดขายหอยบนดินอย่างไม่มีกำหนด ประชาชนร้อยละ 72 ก็เชื่อว่าแนวโน้มของคนเล่นหอยไต่ดินจะพุ่งขึ้นสูงอีกครั้งในช่วง 6 เดือนข้างหน้า¹⁴

เสียงโศคราชาเยาหมอมมาเยาวชน

การนำเสนอเรื่องพระไ้หอย ชาวบ้านแห่ไปขอเลขเด็ดกับพิซลั้ว ที่มีลักษณะประหลาด หรือการประคิมข่าวของผู้ที่ได้รับรางวัลแจ๊คพ็อตผ่านทางจอโทรทัศน์และหน้าหนังสือพิมพ์ ควบคู่กับการประชาสัมพันธ์ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลที่เน้นคืนกำไรจูงใจสังคม น่าจะมีส่วนทำให้คนจำนวนมากไม่น้อยเห็นประโยชน์ของนโยบายหอยบนดิน จนมองข้ามผลลบไปเสียสิ้น การเสียโชคด้วยเงินเพียง 20, 50 และ 100 บาท กลายเป็นค่านิยมปกติของสังคมไทย จึงไม่น่าแปลกใจที่คนทุกเพศทุกวัยจะหันมาเล่นหอยบนดินกันมากขึ้น ทั้งที่ความจริงแล้ว “แก่น” ของหอยบนดินก็คือ ระบายมุขที่นำไปสู่ความเสื่อมนั่นเอง

ผลกระทบจากการจำหน่ายหอยบนดินที่เลวร้ายที่สุด คงหนีไม่พ้นพฤติกรรมเล่นการพนันที่ระบาดข้ามรั้วเข้าไปสู่สถาบันการศึกษาซึ่งเป็นแหล่งรวมอนาคตของชาติ ดังเช่น ผลการศึกษาของโครงการเฝ้าระวังสถานการณ์เด็กและเยาวชน ที่ศึกษาติดตามพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนไทยในหลาย ๆ เรื่อง และหนึ่งในนั้นคือ การเล่นหอยบนดิน

ดร.อมรวิทย์ นาครทรรพ ผู้อำนวยการสถาบันรามจิตติ เปิดเผยผลการศึกษาว่า ได้ทำการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2548 – เดือนกุมภาพันธ์ 2549 ในกลุ่มตัวอย่างระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา ทั่วประเทศประมาณ 150,000 คน พบว่า ร้อยละ 20 ของเด็กและเยาวชนทุกระดับการศึกษานิยมเล่นหอยบนดิน โดยใช้เงินซื้อหอยบนดินเฉลี่ยเดือนละ 200 บาท คิดเป็นเม็ดเงินสูงถึง 3,600 ล้านบาทต่อปี เมื่อแบ่งเป็นระดับการศึกษา พบว่า เด็กประถมเล่นหอยร้อยละ 6 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 12 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 17 อาชีวศึกษา ร้อยละ 25 และระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 27 โดยเด็กและเยาวชนในกรุงเทพฯ และปริมณฑลครองแชมป์เล่นหอยบนดินเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กและเยาวชนในภาคอื่นๆ

ดร.อมรวิทย์ เสริมว่าการที่เด็กเล่นหอยเพิ่มขึ้นมาก “เพราะหอยบนดินหาซื้อง่าย มีขายทั่วไปในทุกพื้นที่ และราคาถูก ใช้เงินเพียง 20 บาทก็ซื้อได้แล้ว ที่น่าเป็นห่วงก็คือ การเล่นหอยบนดินจะชักนำไปสู่การพนันรูปแบบอื่นๆ เช่น พนันบอล ซึ่งจะไม่ใช่แค่เสียเงิน แต่ยังก่อให้เกิดปัญหาสังคมและอาชญากรรม อย่างการชู้กรรโชกทรัพย์ในโรงเรียน การทำร้ายร่างกาย สุดท้ายถึงขั้นเสียชีวิตได้”¹⁵

ข้อมูลข้างต้นเป็นข้อมูลชุดเดียวกับที่มีการส่งมอบถึง ม.ร.ว. ปรีดิยาธร เทวกุล และเป็นส่วนประกอบสำคัญที่ทำให้ ม.ร.ว. ปรีดิยาธร เห็นข้อบกพร่องของ ร่าง พ.ร.บ. สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ในการป้องกันเด็กและเยาวชนจากหอยบนดิน จนต้องถอนเรื่องออกจากร่างการพิจารณาของ สนช. และทำที่ล่าสุดของ ม.ร.ว.ปรีดิยาธร เมื่อต้นเดือนมกราคม 2550 คือกระทรวงการคลังจะหยุดการดำเนินการแก้ไขกฎหมายและโครงการหอยบนดินทันที หากคณะกรรมการการกฤษฎีกายืนยันว่า ร่าง พ.ร.บ.แก้ไขสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ.2517 จะเป็นการล้างมลทินให้กับการออกหอยบนดินก่อนหน้านี้¹⁶

ทางสองแพร่งของหอยบนดินที่รัฐบาลต้องตัดสินใจ จะหยุดสนิทหรือปรับแนวทางใหม่ก่อนก้าวต่อไป

ปัจจุบันสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีผู้แทนจำหน่ายโดยตรงที่ลงทะเบียนไว้ทั้งสิ้นประมาณ 6,000 ราย แต่ละรายมีสิทธิจ้างคนเดินโพลยได้อีก 50 ราย จึงเท่ากับว่า การยกเลิกสลากเลขท้าย 2 ตัว และ 3 ตัว จะส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องเบื้องต้นราวๆ 300,000 ราย¹⁷ ซึ่งจะขาดรายได้ไปเลี้ยงชีพและจุนเจือครอบครัว จึงไม่น่าแปลกใจที่บรรดาผู้แทนจำหน่ายหอยบนดินของรัฐบาลจะเป็นคนกลุ่มแรกๆ ที่ออกมาคัดค้านการยกเลิกหอยบนดิน

และเมื่อศูนย์วิจัยกรุงเทพโพลล์ สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ สำรวจความเห็นเรื่อง “รัฐบาลกับการแก้ปัญหาหอยบนดิน” จากประชาชน 1,182 คน ในเขตกรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 20-21 พฤศจิกายน 2549 ก็พบว่า ร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่างคิดว่าไม่ควรยกเลิกหอยบนดิน เพราะเป็นช่องทางเสียงโชคที่ถูกกฎหมาย ช่วยให้มียาได้เข้ารัฐซึ่งดีกว่าจะเอาไปให้เจ้ามือหอยไต่ดิน อีกทั้งยังมองว่าการเล่นหอยไม่ใช่เรื่องเสียหาย มีเพียงร้อยละ 30 เท่านั้น ที่เห็นว่ารัฐบาลควรยกเลิกการขายหอยบนดิน เพราะเป็นการมอมเมาประชาชน และคนจะได้เลิกเล่นหอยแล้วเอาเงินไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น¹⁸

ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจพฤติกรรมการซื้อขายของประชาชน โดยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่ระบุว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 80 เห็นควรให้มีหอยบนดินต่อไป และหากยกเลิกหอยบนดิน ร้อยละ 74 ของกลุ่มตัวอย่างจะหันกลับไปซื้อหอยไต่ดินอีกครั้ง¹⁹ หากมองจากมุมนี้ก็มีความเป็นไปได้สูงว่า รัฐบาลอาจจะเดินหน้าหอยบนดินต่อไปเพื่อตอบสนองความต้องการซื้อของประชาชนส่วนใหญ่

ขณะที่ฝ่ายที่คัดค้านการขายหอยบนดิน หลัก ๆ จะอยู่บนเหตุผลที่ว่า หอยบนดินคือการมอมเมาให้ประชาชนหลงอยู่ในวังวนของการพนันราคาถูกอย่างถูกกฎหมาย รายได้จากหอยบนดินคือ “เงินบาป” จากนักพนันที่รัฐบาลไม่ควรนำมาใช้สร้างสรรค์สังคม

เพราะอาการสร้างค่านิยมผิดๆ ว่า อบายมุขที่นำไปสู่ความเสื่อมของชีวิตกลับเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา อีกทั้งการปฏิเสธ “เงินบาป” จะเป็นการตัดสินใจที่ส่งงามอย่างยิ่งสำหรับรัฐบาลของพลเอกสุรยุทธ์ จุลานนท์ ซึ่งประกาศของเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงตั้งแต่วันแรกที่เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี

แต่ต้องไม่ลืมว่า “หอย” อยู่คู่สังคมไทยมานานกว่า 100 ปี และเมื่อเดินมาถึงยุคที่มันระบาดหนักไปทั่วประเทศ การเสนอความเห็นแบบสุดขั้วให้เลิกการขายสลากเลขท้าย 2 ตัว และ 3 ตัว อย่างสิ้นเชิงในคราวเดียวจึงเป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติ ทั้งนี้ นายจรัญ ภักดีธนากุล ปลัดกระทรวงยุติธรรม ซึ่งจุดประเด็นเรื่องยกเลิกรางวัลแจ๊คพ็อต เสนอทางออกว่า รัฐบาลต้องตั้งหลักให้มั่นคงว่าต้องการหารายได้จากเงินการพนันหรือไม่ ถ้ารัฐแน่วแน่ว่าจะไม่หารายได้จากเกมมอมเมาประชาชน มาตราการที่ดีที่สุดสำหรับการหยุดยั้งเงินนอกระบบอย่างหอยใต้ดิน คือลดการออกสลากกินแบ่งจากปีละ 24 งวด เหลือเพียงปีละ 12 งวด และเปลี่ยนวันออกสลากเป็นวันที่ 20 หรือ 21 เนื่องจากช่วงนั้นคนไม่ค่อยมีเงินทุ่มซื้อ การเล่นหอยทั้งใต้ดินและบนดินน่าจะน้อยลง²⁰

ด้านดร.สังคิต พิริยะรังสรรค์ ซึ่งสนับสนุนการคงอยู่ของหอยบนดิน แต่ได้ยื่นข้อเสนอลง 4 ข้อ เพื่อให้รัฐวางมาตรการลดการมอมเมาประชาชน²¹ ดังนี้

1. ไม่กระตุ้นความต้องการซื้อ โดยห้ามร้านจำหน่ายหอยติดประกาศแสดงตนเป็นจุดขายหอยบนดิน
2. ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลพิมพ์คำเตือนภัยจากการเล่นพนันหอย คล้ายคำเตือนบนซองบุหรี่
3. ไม่อนุญาตให้ถ่ายทอดสดการออกรางวัลสลากกินแบ่งรัฐบาล
4. ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลตั้งกองทุนพัฒนาเด็กและเยาวชนขึ้นในกระทรวงวัฒนธรรม และมอบเงินสนับสนุนเพื่อใช้เป็นกองทุนรณรงค์ให้คนเลิกเล่นการพนัน คล้ายกับที่มีการเก็บภาษียาสูบเพิ่มให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ทำโครงการรณรงค์เพื่อการไม่สูบบุหรี่

ขณะที่สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สป.) ได้เสนอแนะวิธีการบริหารรายได้ของหอยบนดินต่อรัฐบาลเพื่อสร้างความเป็นธรรม และความโปร่งใสในการนำรายได้มาช่วยเหลือประชาชนที่ยากจนให้มีชีวิตที่ดี โดยรัฐไม่ควรทำธุรกิจหอยบนดินเอง แต่ให้เอกชนเป็นผู้ดำเนินการภายใต้กฎเกณฑ์ของรัฐ เพราะหากรัฐบาลเป็นเจ้าของทำให้กลุ่มเยาวชนเข้าใจผิดว่า อบายมุขและการพนันเป็นสิ่งที่ดี จนเกิดพฤติกรรมเลียนแบบตามมาภายหลัง สำหรับรายได้จากหอยบนดินก็ไม่ควรจัดสรรให้แก่กลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยตรง โดยเฉพาะทุนการศึกษา แต่ควรนำรายได้เข้าสู่งบประมาณแผ่นดินแล้วจึงจัดสรรงบประมาณไปสู่ภาคสังคม และกลุ่มคนยากจนในสัดส่วนที่มากกว่าเดิม เพราะหากนำเงินรายได้จากหอยโดยตรง ทำให้ผู้รับเงินไม่มีความภูมิใจ หรือไม่เห็นคุณค่ามากนัก เนื่องจากเป็นเงินอบายมุขซึ่งไม่เหมือนกับเงินของแผ่นดินที่มาจากภาษีประชาชน²²

เพื่อให้โครงการหอยบนดินเดินต่อไปในเส้นทางที่สังคมยอมรับได้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นอีกหน่วยงานที่จะต้องเข้ามาแสดงบทบาทสำคัญในการดูแลการจำหน่ายสลากเลขท้าย 2 ตัว และ 3 ตัว ไม่ให้เป็นไปในทางส่งเสริมการพนัน แต่เป็นการกำกับควบคุมให้อยู่ในวงจำกัด และลดปริมาณการซื้อได้ในระยะยาว²³

นายไพบุลย์ วัฒนศิริธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เปิดเผยมุมมองว่า กระทรวงฯ ได้ระดมความคิดเห็นจากประชาชน และตั้งคณะทำงานเพื่อการศึกษาวิจัยภายใต้กรอบทำงานเดียวกับการรณรงค์ลด ละ เลิก เหล้า-บุหรี่ที่ประสบผลสำเร็จมาแล้ว รวมทั้งกำหนดนโยบายเสนอรัฐบาล โดยกลุ่มเป้าหมายหลักของการรณรงค์ คือ เด็ก เยาวชน และประชาชนฐานะยากจน

พื้นที่ที่มีมาตรการลด-ละ-เลิกอบายมุขอย่างเป็นรูปธรรม ทุกภาคส่วนของรัฐต้องดำเนินตามอย่างเข้มข้นและต่อเนื่อง เพื่อให้ในอนาคตอันไกล สังคมไทยจะถอยห่างจากความเสื่อมและขยับเข้าใกล้สังคมคุณธรรมมากขึ้น จนถึงขั้นที่ประชาชนปฏิเสธอบายมุข หันกลับมาตั้งหน้าตั้งตาประกอบอาชีพสุจริตเพื่อให้มีรายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัว พร้อมกับยึดมั่นในแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มิใช่วิ่งวุ่นหาเลขเด็ดและรอโชคหล่นทับจากการซื้อหอยบนดินอย่างที่เป็นอย่างอยู่ในทุกวันนี้

